

21.4.2008

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö 31.1.2008 7131/815/2008

LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA KOSKIEN FENNOVOIMA OY:N YDINVOIMALAITOSHANKETTA

Hankkeessa tarkastellaan uuden ydinvoimalaitoksen rakentamista neljälle vaihtoehdoiselle sijaintialueelle, jotka sijaitsevat Kristiinankaupungissa (Norrskogen ja Kilgrund), Pyhäjoella (Hanhikivi), Ruotsinpyhtäällä (Kampuslandet ja Gäddbergsö) ja Simossa (Karsikkoniemi ja Laitakari). Vaihtoehdoisilla ydinvoimalaitoksen sijaintialueilla ei ole ennestään teollista toimintaa. Ydinvoimalaitoksen tarvitsema maa-ala on noin 50 ha. Fennovoiman tavoitteena on käynnistää uuden ydinvoimalaitoksen tuotanto vuoteen 2018 mennessä.

YVA-asetuksen (713/2006) hankeluettelon mukaan ydinvoimalaitokset ovat hankkeita, joihin sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Fennovoiman ydinvoimalaitoshankkeen lisäksi on meneillään kaksi muuta ydinvoimalaitosyksikköä koskevaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. TVO selvittää Olkiluodon ydinvoimalaitoksen laajentamista neljännellä laitosyksiköllä ja Fortum Loviisan ydinvoimalaitoksen laajentamista kolmannella laitosyksiköllä.

Yksi hankkeeseen sisältyvistä vaihtoehdoisista sijaintialueista sijoittuu Pohjanmaan liiton alueelle Kristiinankaupungin eteläosaan. Voimassa olevassa vahvistetussa seutukaavassa eikä Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa (24.9.2007) ole varausta ydinvoimalalle. Hankkeella on kuitenkin vähintään seudullinen merkitys, joten se edellyttää varausta maakuntakaavassa ennen yleis- ja asemakaavaa. Alueella on voimassa oleva rantayleiskaava.

Pohjanmaan liiton mielestä lausunnolle lähetetty ympäristövaikutusten arviointiohjelma on osin vielä puutteellinen. Arvioitavia vaihtoehtoja sijaintipaikkavaihtoehtojen ja ydinvoimalaitosvaihtoehtojen osalta liitto pitää riittävinä, mutta hankkeeseen kuuluvia sivulla 29 mainittuja asioita (toiminnassa syntyvän käytetyn ydinpolttoaineen varastointi, voimalaitosjätteen varastointi ja loppusijoitus, jäähdytysveden otto- ja purkujärjestelyt, teiden rakentaminen, laiturit ja merikuljetukset, voimansiirtoyhteydet, voimalaitoksen purkaminen ja loppusijoitus) ei ole esitetty arviointiohjelmassa. Liiton mielestä ainakin kuljetusreitit (maa- ja merikuljetukset) sekä voimansiirtoyhteydet tulisi

Sandögatan 6

Hietasaarenkatu 6

PB 174 • PL 174

65100 VASA • VAASA

Tfn-Puh (06) 320 6500

Fax (06) 320 6550

info@obotnia.fi • www.obotnia.fi

FO-0970063-6 • Y-0970063-6

Anneli

olla mukana jo arviointiohjelmassa (kartoilla). Parhaimman kokonaiskuvan asiasta saisi kun tarkastelussa olisi mukana ydinvoimalan koko elinkaari aina loppusijoitukseen asti.

Arviointiohjelmassa on YVA -asetuksen mukaan esitettävä kuvaus ympäristöstä. Kristiinankaupungin osalta nykytilan kuvaus on jäänyt puutteelliseksi verrattuna muiden alueiden nykytilan kuvaukseen. Muun muassa kohdan 6.4.8.2 Merialueen jääolot, vedenlaatu ja biologinen tila alaotsikot puuttuvat kokonaan. Nykytilan kuvauksen lähteenä on käytetty lähes yksinomaan Pohjanmaan liiton maakuntaohjelman 2007–2010 ympäristöselostusta eikä näin ole hyödynnetty täysin olemassa olevaa lähdeaineistoa. Ympäristön tila Länsi-Suomessa julkaisussa on alueellistakin tietoa ympäristön nykytilasta mm. kuvausta Selkämeren pohjoisen osan merialueesta, ilman laadun seurannasta (mittauspiste Kristiinankaupungissa), vallitsevista tuulen suunnista jne. Bernet-projektissa tehdyt julkaisut sisältävät todennäköisesti myös asiaan liittyvää lähdemateriaalia.

Arviointiohjelmassa on ote Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksesta mutta maakuntakaavaehdotuksessa osoitettuja aluevarauksia Norrskogenin ja Kilgrundin alueelta eikä niiden ympäristöstä ole kuvattu. Maakuntakaavaehdotuksessa (24.9.2007) Kilgrundin eteläosa ja merialueet sen pohjois-, länsi- ja eteläpuolella on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeäksi alueeksi. Osa tästä alueesta (alueet Kilgrundin pohjois- ja eteläpuolella) kuuluu Natura-2000-verkoston. Kilgrundin eteläpuolinen Natura-alue kuuluu lisäksi rantojensuojeluohjelmaan. Kilgrundin ja mantereen välissä on olemassa oleva veneväylä ja toinen väylä, joka on osoitettu matkailun kannalta tärkeäksi veneväyläksi. Lähimmät kylät Skaftung ja Siippy on osoitettu atkylämerkinnällä ja niiden välinen tie yhdyntienä. Kylien läpi on osoitettu pyöräilyreitti ja tien varteen vesijohdon yhteystarvemerkinä. Siipyyn kulttuurimaisema on valtakunnallisesti arvokasta aluetta. Siipyssä on vierasvenesatama ja Kiilin alue on osoitettu matkailukohteena. Storräsket on maakunnallinen suojelualue. Sen läpi kulkee eteläpohjoissuuntainen ohjeellinen patikkareitti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä tielinjaus. Kilgrundin edustalle reilun 10 kilometrin päähän merialueelle on maakuntakaavaehdotuksessa osoitettu alue tuulivoimaloille.

Lisäksi arviointiohjelman kohtaa 1.5 Liittyminen muihin hankkeisiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin tulisi täydentää seuraavilla meneillään olevilla yva-hankkeilla: 400 kV voimajohtohanke Porin Tahkoluodosta Kristiinankaupunkiin ja Kristiinankaupungin edustan tuulivoima hanke.

Kohtaa 7 Ympäristövaikutusten arviointi ja siinä käytetyt menetelmät tulee vielä täydentää. Arviointiohjelmassa on esitetty leviämismallilaskelmien tekemistä vesistö- ja kalatalousvaikutusten arvioinnin pohjaksi. Liitto esittää, että radioaktiivisista ja muista päästöistä ilmaan tehtäisiin myös leviämismallilaskelmat radioaktiivisten päästöjen ihmisiin ja ympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi.

Tuotakoon esille, että Kristiinankaupungin edusta on maankohoamisrannikkoa, joten vaikutusten arvioinnissa tulee tämä ottaa huomioon, samoin vallitsevat tuulen suunnat ja meriveden korkeudet. Vaikutukset Natura-alueisiin tulee arvioida, koska Kilgrundin sekä pohjois- että eteläpuolella on Natura-alueet. Vaikutukset elinkeinoihin tulee ottaa mukaan tarkasteluun. Kristiinankaupungin alueella on erikoisviljelyä (perunanviljely) ja Närpiössä lasinalusviljelyä. Kristiinankaupungin merialueella on lisäksi voimakas keskittymä kalankasvatustaloksia. Vaikutukset virkistyskäyttöön tulee myös arvioida.

Sandögatan 6

Hietasaarenkatu 6

PB 174 • PL 174

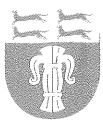
65100 VASA • VÅASA

Tfn•Puh (06) 320 6500

Fax (06) 320 6550

info@obotnia.fi • www.obotnia.fi

FO-0970063-6 • Y-0970063-6

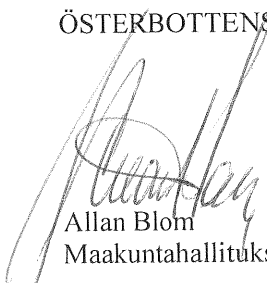

Alueella on vapaa-ajan asutusta sekä saarissa että mantereella, veneilyväylät ja virkistysreitit sekä metsäalueita, joilla marjastetaan ja metsästetään. Pohjanmaan liiton laskelmien mukaan 5 kilometrin säteellä suunnitellusta ydinvoimalaitoksen sijaintialueesta asuu noin 300 henkilöä.

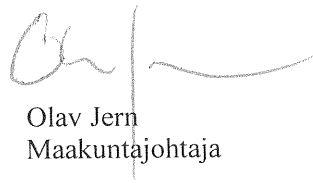
Pohjanmaan liitto esittää edellä esitettyä tiivistäen, että arvioinnissa tulee tarkastella myös vaikutukset Natura-alueisiin, vaikutukset elinkeinoille, vaikutukset virkistyskäytölle, ja vaikutukset luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä voimajohtojen käytön aikaiset vaikutukset, käytetyn polttoaineen varastoinnin vaikutukset sekä käytetyn polttoaineen kuljetusten vaikutukset loppusijoituspaikalle. Hyvänä asiana arviointiohjelmassa esitetyistä arvioitavista vaikutuksista voidaan mainita poikkeus- ja onnettomuustilanteiden vaikutusten arvioinnissa selostusvaiheessa tarkasteltavaksi esitetyt kuvitteelliset vakavat onnettomuudet kullekin laitokselle.

Pohjanmaan liiton mielestä lausunnolle lähetetystä ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ilmenee pääpiirteittäin ne asiat, jotka arviointiohjelmassa on arviointimenettelystä annetun lain (468/1994, muutos 267/1999) mukaan esitettävä. Arviointiohjelmassa on liiton mielestä kuitenkin vielä puutteita, jotka tulee täydentää. Pohjanmaan liiton esittämät täydennykset liittyvät lähinnä ympäristön nykytilan kuvaukseen Kristiinankaupungin osalta, Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen aluevarausten kuvaukseen, ympäristövaikutusten arviointiin sekä voimajohtoyhteyksien ja meri- ja maantiekuljetusreittien mukaan ottamiseen arviointiin. Lopuksi todettakoon, että ydinvoimalaitos edellyttää varausta maakuntakaavassa.

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND – POHJANMAAN LIITTO

Allan Blom
Maakuntahallituksen puheenjohtaja

Olav Jern
Maakuntajohtaja